

М. Мицевска, В. Јордановска и Д. Тошев

ЗАСТАПЕНОСТ НА НЕКОИ МИКРОЕЛЕМЕНТИ ВО ТУТУНОТ ТИП „ВИРЦИНИЈА”

Големо е значението на микроелементите во развојот на растенијата. Испитувањата покажале дека микроелементите учествуваат во процесите на размена на материите и се вклучуваат во метаболизмот на клетките во тутунот.

Од испитувањата на тутуните од типот „Прилеп” (1), „Отља” (2), „Јака” (3) и „Џебел” (4) забележено е присуство на елементите манган, бакар и кобалт во микроколичини. Затоа беше од интерес да се проследи нивната застапеност и во другите тутуни што се одгледуваат во Македонија.

Испитувани беа четири инсерции од тутунот тип „Вирцинија” од 1971 год. одгледан на делувилјална почва, со успешен квалитет и ферментиран. Тутунот беше добиен од Тутуновиот институт во Прилеп.

Покрај тоа беше интересно да се проследи и процентот на неорганичните материји во поодделни инсерции.

Сите добиени резултати се дадени во табела.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЕН ДЕЛ И РЕЗУЛТАТИ

Мерењата се вршени на Спектрофотометар ДУ-2. Употребувани беа хемиски чисти супстанции, редестилирани органски растворувачи и редистилирана вода. Анализите се изведувани во садови од резистентен материјал. Тутунот беше сушен на воздух и убаво спрашен. Спалувањето е изведено на температура од околу 550°C. до бел остаток.

МАНГАН. За определување на манганот се ползуваше методата на Coleman и Gilbert (5, 7, 9, 10). Од добиените вредности за екстинција на 525 m μ на испитуваните системи според стандардниот дијаграм добиени се количините на манган.

БАКАР. Се ползуваше Piper's модификацијата на методите од Silvester и Lampitt (6, 7, 9, 10) со таа разлика што од пепелта не беше отстранет силициум диоксидот.

Од добиените вредности за екстинција на испитуваните системи при 440 m μ и според стандардниот дијаграм добиени се количините на бакарот.

КОБАЛТ. Работено е според методата на Marston и Dewey (7, 8, 9, 10). Од добиените вредности за екстинција при 420 m μ и според, стандарден дијаграм добиени се микроколичините на кобалт.

ТАБЕЛА

Инсерции		жаро загуба %	Cu	mg/kg Co	Mn
1.	подврв	9,57	40	0,280	140
2.	прави—средни	10,12	20	0,420	130
3.	горни—средни	11,78	42	0,440	95
4.	долни—средни	13,78	50	0,620	95

ЗАКЛУЧОК

Од приложената табела се гледа дека елементите бакар, кобалт и манган се присатни во микроколичини во тутунот тип „Вирџинија“ а процентот на пепел е многу висок.

ЛИТЕРАТУРА

1. Д. Тошев, Б. Топузоски, М. Мицевска, Д. Коцева и В. Јорданова, Годишен зборник на ПМФ, Универзитет во Скопје, 19 А (1969) 103.
2. Д. Коцева, М. Мицевска, В. Јорданова, Д. Тошев, Годишен зборник на ПМФ, Универзитет во Скопје 19 А (1969) 109.
3. Д. Коцева, М. Мицевска, В. Јорданова, В. Калајлиева и Д. Тошев, Годишен зборник на ПМФ, Универзитет во Скопје, 21 А (1971) 1965.
4. Д. Коцева, М. Мицевска, В. Јорданова, В. Калајлиева и Д. Тошев, Годишен зборник на ПМФ, Универзитет во Скопје 22 А (1972) 175.
5. D. R. K. Coleman и F. C. Gillbert, Analyst, 64 (1939) 726.
6. C. S. Piper и R. S. Beckwitt, J. Soc. Chem. Ind., 67 (1948) 374.
7. K. Paech и M. V. Tracey, Modern Methods of Plant Analysis, vol. 1 (1956), 491, 492 и 495.
8. H. R. Marston и D. W. Dewey, Austr. J. Exp. Biol. and Med. Sci, 18 (1940) 343.
9. Г. Шарло, Методий аналитически химии, Ленинград (1966) 677.
10. Е. Сендел, Колометрически методиј определенија следов металов, (1964) 371, 398 и 547.

M. Micevska, V. Jordanovska und D. Tošev

R é s u m é

Les recherches montrent que les éléments: cuprum, cobaltum et manganum sont présents dans les mikro quantités du tabac du tip „VIRDŽI-NIJA”.